

Neljapäev, 27. november 2014

P8_TA(2014)0064

Pakistani pühaduseteotust käsitlevad seadused

Euroopa Parlamendi 27. novembri 2014. aasta resolutsioon Pakistani ja pühaduseteotust käsitlevate seaduste kohta (2014/2969(RSP))

(2016/C 289/05)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Pakistani kohta,
- võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni artiklit 18 ning 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artiklit 18,
- võttes arvesse 1981. aasta ÜRO deklaratsiooni igasuguse usul ja veendumustel põhineva sallimatuse ja diskrimineerimise kaotamise kohta,
- võttes arvesse ÜRO usu- ja veendumusvabaduse eriraportööri aruandeid,
- võttes arvesse kohtunike ja advokaatide sõltumatusena tegeleva ÜRO eriraportööri Gabriela Knauli 4. aprilli 2013. aasta aruannet, mis on koostatud pärast tema 19.–29. mail 2012. aastal toimunud lähetust Pakistani,
- võttes arvesse oma 11. detsembri 2013. aasta resolutsiooni aastaaruande kohta inimõiguste ja demokraatia olukorrast maailmas 2012. aastal ja Euroopa Liidu poliitika kohta selles valdkonnas ⁽¹⁾, milles mõistetakse hukka kristlaste ja teiste usuvähemuste tagakiusamine,
- võttes arvesse ELi suuniseid usu- ja veendumusvabaduse edendamise ja kaitse kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse ELi ja Pakistani 2012. aasta märtsis avaldatud viieaastast tegevuskava, mille prioriteedid on näiteks hea valitsemistava ja inimõigustealane dialoog, ning sellega tihedalt seotud ELi ja Pakistani teist strateegilist dialoogi, mis toimus 25. märtsil 2014,
- võttes arvesse nõukogu 11. märtsi 2013. aasta järeldusi Pakistani kohta ⁽³⁾, milles kinnitatakse ELi ootusi inimõiguste edendamise ja järgimise osas ning mõistetakse hukka igasugune, sealhulgas usuvähemuste vastane vägivald,
- võttes arvesse Euroopa välisteenistuse kõneisiku 18. oktoobri 2014. aasta avaldust Lahore kõrgema kohtu otsuse kohta jätta jõusse Asia Bibi süüdimõistetav kohtuotsus Pakistanis,
- võttes arvesse Euroopa Liidu Pakistani delegatsiooni 29. oktoobril 2014. aastal avaldatud pressiteadet seoses ELi inimõiguste eriesindaja 26.–29. oktoobril 2014. aastal toimunud visiidiga Pakistani,
- võttes arvesse oma 12. märtsi 2014. aasta resolutsiooni Pakistani piirkondliku rolli ja poliitiliste suhete kohta ELiga ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse kodukorra artikli 135 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 4,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0575.

⁽²⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/EN/foraff/137585.pdf

⁽³⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/135946.pdf

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0208.

Neljapäev, 27. november 2014

- A. arvestades, et Punjabist pärit naiskristlane Asia Bibi vahistati 2009. aastal ja mõisteti 2010. aastal surma pühaduseeetuse eest vastavalt Pakistani karistusseadustiku jaotisele 295-C; arvestades, et 16. oktoobril 2014 jättis Lahore kõrgem kohus Asia Bibi apellatsioonikaebuse rahuldamata ja kohtuotsuse jõusse; arvestades, et 24. novembril 2014. aastal esitas süüdistatav apellatsioonikaebuse ülemkohtule, kus menetlus võib võtta aastaid; arvestades, et Pakistani president võib armuandmisega tühistada Lahore kõrgema kohtu otsuse ja anda Asia Bibile amnestiat;
- B. arvestades, et 7. novembril 2014. aastal peksis rahvahulk kristlastest abielupaari Shama Bibi ja Shahbaz Masihi, keda süüdistati koraani lehekülgede põletamist Pakistani idaosas; arvestades, et nad põletati telliseahjus, kusjuures mõned andmetel olid nad enne ahju viskamist veel elus;
- C. arvestades, et Pakistani kodanike suhtes on tehtud arvukaid surmaotsuseid pühaduseeetust käsitlevate seaduste rikkumise eest, näiteks kristlane Sawan Masih olevat jutuajamise käigus väidetavalt solvanud prohvet Muhammedi ning kristlastest abielupaar Shafqat Emmanuel ja Shagufta Kausar olevat tekstisõnumis väidetavalt prohvetit solvanud;
- D. arvestades, et inimõiguste aktivist ja advokaat Rashid Rehman mõrvati 7. mail 2014. aastal; arvestades, et mõned nädalad enne seda ähvardati Rehmani, sest ta kaitses õppejõudu, kellele esitati süüdistus pühaduseeetust käsitleva Pakistani seaduse alusel;
- E. arvestades, et 2014. aasta oktoobris vangistati Pakistanis pühaduseeetuse eest Pakistani päritolu Ühendkuningriigi kodanik Mohammad Asgar, ehkki tal oli Ühendkuningriigis diagnoositud vaimuhaigus, ning vangivalvur tulistas ja haavas teda; arvestades, et tema ründaja vahistati ja provintsi ametivõimud esitasid talle süüdistuse tapmiskatse eest ning veel kaheksa vangivalvuri ametiülesannete täitmine on peatatud;
- F. arvestades, et 5. novembril 2014 tappis 45aastase šiiidi Tufail Haideri teda üle kuulunud politseinik, kes hiljem väitis, et Tufail Haider oli teinud prohvet Muhammedi kaaslase kohta halvustavaid märkusi;
- G. arvestades, et 1987. aastast kuni 2014. aasta oktoobrini on registreeritud andmetel Pakistanis süüdistatud pühaduseeetuses kokku 1 438 inimest, neist 633 on moslemid, 494 Ahmadi moslemid, 187 kristlased ja 21 hindud; arvestades, et alates 1990. aastast on massivägivallas tapetud vähemalt 60 inimest pühaduseeetusega seotud asjaoludel;
- H. arvestades, et mitukümmend inimest, kelle hulgas on moslemeid, hindusid, kristlasi ja teiste uskude esindajaid, on praegu vangis süüdistatuna pühaduseeetuses; arvestades, et seni ei ole ühtegi pühaduseeetuse eest mõistetud surmanuhtlust täide viidud, kuid massivägivallas on tapetud nii mõnedki süüdistatud; arvestades, et teatavad usujuhid survestavad väga tugevalt Pakistani kohtusüsteemi, et nad jätaksid jõusse ja viiksid täide surmamõistvad otsused, mille on tavaliselt teinud alama astme kohtud; arvestades, et kohtumenetlused võtavad sageli aastaid ja sellel on hävitav mõju Pakistani kodanikele, nende peredele ja kogukondadele;
- I. arvestades, et Pakistani pühaduseeetuse seaduste tõttu on usuvähemustel ohtlik ennast vabalt väljendada või usulist tegevust avalikult praktiseerida; arvestades, et nimetatud seaduste laialdane kuritarvitamine on hästi dokumenteeritud; arvestades, et usukogukondade kaitsmise asemel on Pakistani ühiskonnas süvenenud hirmuõhkkond; arvestades, et kõik katsed reformida seadusi või nende kohaldamist on alla surutud ähvarduste ja mõrvadega; arvestades, et katsed neid küsimusi arutada elektroonilises või tavameedias lõpevad sageli ähvarduste ja ahistamisega, millesse on kaasatud ka valitsus;
- J. arvestades, et Pakistanil on tähtis roll Lõuna-Aasia stabiilsuse suurendamisel ja seepärast oleks ootuspärane, et ta inimõiguste ja õigusriigi põhimõtete tugevdamisel eesküju annaks;
- K. arvestades, et hiljuti ratifitseeris Pakistan üheksast kõige olulisemast rahvusvahelisest inimõiguste kokkuleppest seitse, sealhulgas kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti ning ÜRO piinamise ja muu julma, ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise vastase konventsiooni, milles on arvukalt õigusemõistmist, õigust õiglasele kohtumõistmisele, võrdsust seaduse ees ja diskrimineerimise keeldu käsitlevaid sätteid;

Neljapäev, 27. november 2014

- L. arvestades, et ÜRO inimõigusmehhanismide vahendusel on kutsutud Pakistani üles pühaduseteotuse seadusi kehtetuks tunnistama või vähemalt rakendama viivitamata kaitsemeetmeid, et seaduste kuritarvitamine ei võimaldaks kodanikke, tihti peale vähemuste esindajaid, ohvriks tuua;
- M. arvestades, et EL ja Pakistan on süvendanud ja laiendanud kahepoolseid suhteid, mille näiteks on 2012. aasta veebruaris käivitatud viieaastane tegevuskava ning 2014. aasta märtsis toimunud teine ELi ja Pakistani vaheline strateegiline dialoog; arvestades, et ELi ja Pakistani viieaastase tegevuskava eesmärk on luua strateegilised suhted ja tugevdada partnerlust rahu ja arengu tagamiseks ühistele väärtustele ja põhimõtetele tuginedes;
- N. arvestades, et Pakistan liitus GSP+ kavaga esimest korda 1. jaanuaril 2014; arvestades, et see kava peaks olema oluline stiimul põhiliste inim- ja tööõiguste ning keskkonnaalaste ja hea valitsustava põhimõtete järgimiseks;
1. tunneb sügavat muret ja kurbust Lahore kõrgema kohtu 16. oktoobri 2014. aasta otsuse pärast, millega kinnitati Asia Bible pühaduseteotuse eest mõistetud surmanuhtlust; kutsub ülemkohut alustama kiiresti ja viivitamata selle juhtumi menetlemist ja tuginema otsuse tegemisel õigusriigi põhimõtetele ning inimõiguste täielikule järgimisele;
 2. kutsub Pakistani kohtuid vaatama kiiresti läbi Sawan Masihile, Mohammad Asgarile ning Shafqat Emmanuelile ja tema naisele Shagufta Kausarile mõistetud surmanuhtlused, samuti kõigi teiste pühaduseteotuse seaduste väidetava rikkumise eest surmamõistetud kodanike juhtumid;
 3. mõistab kindlalt hukka Shama Bibi ja Shahbaz Masihi mõrvamise ning avaldab kaastunnet nende perekondadele, aga ka teiste Pakistani pühaduseteotust käsitlevate seaduste tagajärjel tapetud süüitute ohvrite peredele; nõuab nende tegude toimepanijate vastutusele võtmist; võtab teadmiseks Punjab valitsuse otsuse moodustada komisjon Shama Bibi ja Shahbaz Masihi tapmise kiirendatud korras uurimiseks ning tagada täiendav politseikaitse kristlaste asustatud piirkondadele provintsis; rõhutab siiski, et on vaja lõpetada karistamatuse õhkkond ja teha üldisemaid reforme, et tegelda usuvähemuste vastase vägivallega, mis on Pakistanis laialt levinud;
 4. väljendab tõsist muret asjaolu pärast, et mitmeti tõlgendatavad pühaduseteotust käsitlevad seadused võimaldavad kuritarvitusi, mis mõjutavad Pakistani kõikide uskude esindajaid; peab eriti muret tekitavaks asjaolu, et pühaduseteotust käsitlevaid seadusi, mille vastu astusid avalikult välja minister Shahbaz Bhatti, kuberner Salman Taseer ja Rashid Rehman, kes tapeti usulist sallivust pooldava meelsuse pärast, kasutatakse Pakistanis üha rohkem kaitsetute vähemusrühmade, sealhulgas Ahmadi moslemite ja kristlaste vastu;
 5. kutsub Pakistani valitsust üles pühaduseteotuse seadusi ja nende praegust kohaldamist põhjalikult läbi vaatama, pidades eelkõige silmas karistusseadustiku jaotisi 295 B ja C, milles nähakse väidetava pühaduseteotuse eest ette kohustuslik eluaegne vangistus (295 B ja C) või isegi surmanuhtlus (295 C), ning tunnistama edaspidi need seadused kehtetuks; palub Pakistani valitsusel kaotada surmanuhtlus, sealhulgas pühaduseteotuse või usust taganemise eest, ja kehtestada kaitsemeetmed pühaduseteotust või usust taganemist käsitlevate õigusnormide kuritarvitamise tõkestamiseks;
 6. kutsub Pakistani ametivõime tagama kohtute sõltumatuse, õigusriigi põhimõtete järgimise ja nõuetekohase menetluse kooskõlas kohtumenetlust käsitlevate rahvusvaheliste normidega ning võtma seejuures arvesse kohtunike ja advokaatide sõltumatusega tegeleva ÜRO eriraportööri hiljutisi soovitusi; palub ühtlasi Pakistani ametivõime tagada kõigile pühaduseteotuse juhtudega seotud isikutele küllaldane kaitse, sealhulgas kaitsta kohtunikke välise surve eest, kaitsta süüdistatavaid ning nende perekondi ja kogukondi rahvamasside vägivalda eest ning leida lahendused isikute jaoks, kes mõisteti õigeks, kuid ei saa oma kodukohta tagasi minna;

Neljapäev, 27. november 2014

7. tuletab meelde, et usuvabadus ja vähemuste õigused on tagatud Pakistani põhiseadusega; on rahul selliste pärast 2008. aasta novembrit usuvähemuste huvides võetud Pakistani valitsuse meetmetega nagu vähemuste jaoks föderaalametites viieprotsendilise kvoodi kehtestamine, mittemoslemite ametlike pühade tunnustamine ja riikliku vähemuste päeva väljakuulutamise;
 8. nõuab samas, et Pakistani valitsus teeks rohkem religioonidevahelise vastastikuse mõistmise parandamiseks, tegeleks aktiivselt ühiskondlikult mõjukate osapoolte usuvaenu küsimusega, võitleks usulise sallimatuse, vägivalga ja hirmutamise vastu ning ei laseks levida tegelikul või näilisel karistamatuse tundel;
 9. mõistab otsustavalt hukka kõik usukogukondade vastased vägivaldteod ning igasuguse diskrimineerimise ja sallimatuse usu ja veendumuste põhjal; rõhutab, et mõtte-, usu- ja südametunnistuse vabadus on põhilised inimõigused; rõhutab ühtlasi, et kõik Pakistani elanikud, sõltumata usust ja usutunnistusest, väärivad ühesugust austust ning inimõiguste kaitset ja edendamist;
 10. palub Euroopa välisteenistusel ja komisjonil kasutada kõiki nende käsutuses olevaid, sealhulgas ELi usu- ja veendumusvabaduse edendamise ja kaitse suunistes ette nähtud vahendeid, et aidata usukogukondi ja avaldada Pakistani valitsusele survet, et ta teeks rohkem usuvähemuste kaitseks; peab sellega seoses kiiduväärseks ELi inimõiguste eriesindaja visiiti Pakistani ja seal peetud arutelusid;
 11. rõhutab, et GSP+ staatuse andmise tingimuseks ja ka eelduseks on ratifitseerida ja rakendada 27 rahvusvahelist konventsiooni, mis on loetletud GSP alusmääruse VIII lisas ja puudutavad valdavalt inimõigusi, ning EL võib otsustada võtta ära GSP+ kava soodustused juhul, kui riik ei täida oma kohustusi;
 12. nõuab, et Euroopa välisteenistus ja komisjon jälgiksid tähelepanelikult seda, kas Pakistan täidab GSP+ raames võetud kohustusi, ning edendaksid ja kaitseksid inimõigusi Pakistanis;
 13. palub Euroopa välisteenistusel ja komisjonil teha Pakistani ametivõimudega koostööd pühaduseteotust käsitlevate seaduste kasutamise reformimisel, võttes muu hulgas punktis 6 soovitatud meetmeid;
 14. ergutab Pakistani valitsust tegema koostööd ÜRO organitega, sealhulgas ÜRO usu- ja veendumusvabaduse eriraportööriga, et tegelda inimõiguste valdkonnas muret tekitavate küsimustega;
 15. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, ELi inimõiguste eriesindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO peasekretärile, ÜRO Inimõiguste Nõukogule ning Pakistani valitsusele ja parlamendile.
-